

SCHRIFTELIJKE VRAAG

nr. 454

van **ELISABETH MEULEMAN**

datum: 16 maart 2020

aan **BEN WEYTS**

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING, VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

Inkanteling leren en werken in duaal leren - Financiële gevolgen

In het Onderwijsdecreet (OD) XXX, dat nu op de tafel ligt, wordt opgelegd aan de centra leren en werken om de jongeren in afwachting van hun werkinvulling voltijds onderwijs aan te bieden. Dat deze inkanteling op zich eigenlijk al voorbijgaat aan de specifieke noden en problematiek van de kwetsbare jongeren die leren en werken als doelgroep heeft, laten we hier even buiten beschouwing.

Er is bij de betrokkenen grote bezorgdheid over enerzijds de vraag waar de meest kwetsbare doelgroep jongeren terecht zal kunnen en anderzijds de ongelijke financiering tussen voltijds onderwijs en deeltijds onderwijs. Duaal leren behoort namelijk tot het voltijds onderwijs, in tegenstelling tot leren en werken dat tot het deeltijds onderwijs behoort. Zodra leren en werken inkantelt in duaal leren, moet leren en werken ook voltijds onderwijs aanbieden.

Maar dat heeft grote gevolgen qua extra middelen waarin voorzien moet worden. Voor leerlingen die nu bij leren en werken zitten, worden momenteel een stuk minder middelen uitgetrokken in vergelijking met leerlingen die een traject in Duaal leren volgen.

Leren en werken krijgt momenteel minder algemene werkingsmiddelen, minder ULK (uren leerkracht) en minder punten (voor ondersteunend personeel en taak- en functiedifferentiatie). Ook de subsidiëring voor de AGION-dossiers (Agentschap voor Infrastructuur in het Onderwijs) is verschillend tussen voltijds en deeltijds.

Als de centra voor Leren en werken geen gelijkstelling van middelen zullen krijgen, maar wel in een voltijds aanbod zullen moeten voorzien, zullen ze in de problemen komen. Ze zullen zonder faire financiering nooit aan de regelgeving kunnen voldoen (namelijk jongeren in afwachting van hun werkinvulling voltijds opvangen) en zullen in vergelijking met leerlingen die duaal onderwijs volgen in het voltijds niet dezelfde kwaliteit kunnen bieden.

In het voorontwerp van het decreet duaal leren spreekt men op het einde van artikel 42 over de financiering: "We gaan uit van een eengemaakte financiering voor aanbieders van duaal leren maar we voeren dit gefaseerd in. We werken op termijn de ongelijkheid met betrekking tot de werkingsmiddelen tussen de verschillende aanbieders weg en trekken de financiering maximaal gelijk." Met ODXXX wordt de inkanteling versneld maar is de financiering helemaal niet gelijkgetrokken.

Een faire financiering is nochtans cruciaal omwille van:

- de meest kwetsbare jongeren zullen geen plaats meer hebben in centra voor leren en werken (centra zullen met de beperkte middelen de keuze moeten maken voor de sterkere leerlingen (in tegenstelling tot hun missie) en scholen worden gedwongen te kiezen om de jongere in te schrijven waar ze het meest gesubsidieerd worden en dit zal budgettair voor de staat evenveel kosten want ze worden dan wel als voltijdse leerling gefinancierd);
- de jarenlang opgebouwde expertise om met deze kwetsbare jongeren te werken, zal niet benut worden en dreigt verloren te gaan;
- de werking van de voltijdse scholen is niet afgestemd om met de doelgroep van leren en werken aan de slag te gaan. En leerkrachten hebben het nu al moeilijk om hun hoofd boven water te houden;
- de ongekwalficeerde uitstroom zal dus, in tegenstelling tot één van de doelstellingen van duaal leren, enkel maar toenemen want de jongeren die nu toegeleid werden naar de centra namen reeds de beslissing om niet langer gewoon voltijds onderwijs te volgen;
- de ongelijkheid in financiering zal automatisch ook leiden tot een ongelijkheid in de kwaliteit van onderwijs in duaal leren.

Er is met andere woorden een noemenswaardige financieringsongelijkheid tussen deze twee bijzondere onderwijstrajecten die vergaande negatieve gevolgen zal hebben.

1. Hoe kijkt de minister aan tegen deze problematiek? We mogen ervan uitgaan dat de minister de twee soorten leerlingen gelijkwaardig wil behandelen (qua financiering).
2. Waarom niet onmiddellijk zorgen voor een gelijke financiering zodat de expertise van de centra, ten voordele van de meest kwetsbare doelgroep, behouden blijft en benut kan worden?
3. Heeft de minister voorzien in extra middelen die deze inkanteling met zich mee zal brengen?

BEN WEYTS

VICEMINISTER-PRESIDENT VAN DE VLAAMSE REGERING EN VLAAMS MINISTER VAN ONDERWIJS, SPORT, DIERENWELZIJN EN VLAAMSE RAND

ANTWOORD

op vraag nr. 454 van 16 maart 2020

van **ELISABETH MEULEMAN**

Ik wil eerst en vooral kaderen waarom we de bepaling van het voltijds engagement op namen in onderwijsdecreet XXX. We merkten dat centra in het verleden voornamelijk hun engagement opnamen voor de twee lesdagen, en voor de andere drie dagen naar andere partners keken om een invulling te voorzien. Bij ontbreken van een invulling van de overige drie dagen, bleven de leerlingen vaak thuis.

Verschillende centra experimenteerden met een voltijdse invulling voor de leerlingen. Hun resultaten zijn op dit vlak zeer positief. Het is voor leerlingen eenvoudiger om de link met onderwijs te behouden als ze consequent naar school moeten komen, in plaats van dat dit in horten en stoten gebeurt. Een concreet gevolg was een sterke daling van hun spijbelcijfers.

Op deze manier is het net een bekommernis voor de groep leerlingen die het moeilijk hebben, die ons heeft doen besluiten om het voltijds engagement strikter in te vullen. Dit neemt niet weg dat centra nog altijd de vrijheid hebben om te bepalen hoe ze dit invullen, alsook met welke externe partners ze samenwerken om dit in te vullen. Bovendien zullen we deze doelgroep leerlingen ook blijven monitoren om indien nodig nog bijkomende maatregelen te nemen.

Wat de ongelijke financiering betreft, wil ik aanstippen dat de ongelijkheid zich beperkt tot de werkingsmiddelen en de puntenenveloppe. Wat de omkadering betreft, komt de gemiddelde coëfficiënt in DBSO overeen met de gemiddelde coëfficiënt in het gewoon voltijds secundair onderwijs.

Bij de goedkeuring van het decreet duaal werd door de vorige Vlaamse Regering inderdaad het engagement genomen om de financiering voor alle duale structuuronderdelen gelijk te trekken, ongeacht de aanbieder. Met de huidige Vlaamse Regering moeten we nog analyseren hoe we dit kunnen realiseren. Een dergelijke financieringsoefening vraagt echter tijd, zeker in de budgettaire context waarin we ons deze legislatuur bevinden. In het kader van de modernisering van het secundair onderwijs moet het financieringsmechanisme herzien worden. In dat kader zal ik de gelijke financiering van de duale structuuronderdelen verder bekijken.